

Programma Oversteekbaarheid fauna, 2021 -2023

Ontsnippering natuur

N212 Wilnis passage voor de otter

Provincie-utrecht.nl

Inhoudsopgave

1.0 Inleiding

2.0 De opgave en de aanpak

2.1 De opgaven

2.2 De aanpak

3.0 Financiën

4.0 Personele inzet 2021 – 2023

Bijlagen:

- Evaluatie programma Oversteekbaarheid fauna 2017 - 2020 Ontsnippering natuur
- Programma Oversteekbaarheid fauna Ontsnippering natuur groslijst projecten

Colofon: Programma Oversteekbaarheid fauna, Ontsnippering natuur 2021 -2023

Publicatiedatum:

Status: vastgesteld GS Utrecht 24 november 2020

Referentienummer:

Foto voorblad: Provincie Utrecht

1.0 Inleiding

Dit programma is een uitwerking van het Mobiliteitsprogramma (2019 – 2023) voor het onderdeel Fauna (Kwaliteit Leefomgeving) en de ontsnipperingsmaatregelen die de provincie vanuit het natuurbeleid neemt om de barrièrewerking van infrastructuur op natuur te verminderen. De basis voor het vervolg vormt de Evaluatie oversteekbaarheid fauna, 2017 -2020 Ontsnippering natuur.

Vanuit het Natuurbeleid werkt de provincie Utrecht vanaf 2005 aan het opheffen van de barrièrewerking op natuurgebieden veroorzaakt door infrastructuur. Dit programma bevindt zich in een eindfase. Enkele projecten zijn nog in voorbereiding en voor een aantal trajecten bij de Provinciale N-wegen zal een uitwerking plaatsvinden om tot werkbaar en betaalbare oplossingen te komen. Beide programma's hebben veel raakvlak. Daarom zijn ze samengevoegd tot één samenhangend programma. Het gezamenlijke doel is de oversteekbaarheid van de fauna bij provinciale wegen te verbeteren.

2.0 De opgaven en de aanpak

2.1 De opgaven

Mobiliteit

In het Mobiliteitsprogramma is opgenomen dat de provincie negatieve effecten van mobiliteit op de leefomgeving wil voorkomen om daarmee de kwaliteit te waarborgen. Een van de onderdelen is het verbeteren van de oversteekbaarheid fauna. De uitvoering levert een bijdrage aan het behoud van de kwaliteit van de leefomgeving, in dit geval natuur. Het doel is het aantal aanrijdingen met dieren terug te dringen en daarmee een bijdrage te leveren aan de verkeersveiligheid en de biodiversiteit.

Natuur

In de Natuurvisie provincie Utrecht is opgenomen dat de provincie zich inzet op het realiseren van grootschalige natuurverbindingen en ook maatregelen treft die kleinschaliger van karakter zijn. De maatregelen zijn gericht op een groene dooradering van het landschap, zowel binnen als buiten het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en op het verbeteren van de oversteekbaarheid van dieren bij infrastructuur.

Het doel is de natuurterreinen in het NNN daar waar nodig onderling met elkaar te verbinden om uitwisseling van flora en fauna mogelijk te maken of te herstellen. Dit draagt bij aan het behoud van diersoorten, het functioneren van biotopen en daarmee aan het behoud van de biodiversiteit.

In grote lijnen wordt voorzien in een voortzetting van het bestaande beleid. Het levert meerwaarde op omdat er inhoudelijke een integrale afweging plaatsvindt tussen verkeerskundige en ecologische aspecten, met een aanpak van de uitvoering die zo goed mogelijk past in de strategie van Trajectaanpak Wegen. Het gaat daarbij om maatregelen aan de provinciale N-wegen te combineren om verkeersshinder te beperken en de doorstroming van het verkeer te bevorderen.

2.2 De aanpak

Actielijn 1. Infrastructurele oplossingen voor ontsnippering en verkeersveiligheid

1. In 2021 gaan we, ook in het kader van trajectaanpak, faunapassages voor grondgebonden diersoorten aanleggen bij de provinciale N-wegen N212, N226 en de N237.
2. We verwachten de locatiestudie van een ecoduct over de N226 tussen Maarsbergen – Leersum af te ronden. Daarna kunnen de voorbereidingen voor de technische uitwerking en de bouw van dat ecoduct van start gaan.
3. Bij alle trajectstudies wordt gekeken of de realisatie van noodzakelijke faunatunnels bij de uitvoering meegenomen kunnen worden.
4. Voor de uitwerking van de resterende grotere knelpunten op de Utrechtse Heuvelrug zal een in overleg tussen Mobiliteit en NEL, een opdracht geformuleerd worden voor een extern bureau om dit op korte termijn uit te werken.
5. De meest kansrijke projecten die uit de uitwerking naar voren komen zullen per jaar ondergebracht worden bij een projectleider Wegen die de voorbereiding en uitvoering ter hand neemt. Team Nel adviseer over de natuuraspecten. Kansrijke trajecten om vanaf 2021 uit te voeren zijn in ieder geval de N226 reeënkerende rasters en wildwaarschuwingssysteem, N227 - A28 reeënkerende rasters.

Actielijn 2. Beheermaatregelen

1. Wegenbeheer inspecteert jaarlijks de wildspiegels langs de provinciale N-wegen m.b.t. de kwaliteit en kwantiteit en vervangt en vult de wildspiegels aan waar nodig. Team Nel onderhoudt hierover de contacten met de reewildbeheercommissies en terreinbeheerders en adviseert vanuit natuuraspecten.
2. In het voorjaar worden er op trajecten waar reeën meer dan gemiddeld oversteken, tijdelijke waarschuwborden geplaatst om de weggebruiker te waarschuwen. Team Nel onderhoudt hierover de contacten met de reewildbeheercommissies en terreinbeheerders en adviseert vanuit natuuraspecten.

3. Bij de uitvoering van omvangrijkere boswerkzaamheden, die tijdelijke verstoring van de fauna veroorzaken, worden langs nabijgelegen N-wegen waarschuwingsborden geplaatst om de weggebruiker te waarschuwen. Team Nel onderhoudt hierover de contacten met terreinbeheerders en adviseert vanuit natuuraspecten.
4. We continueren het reewildbeheer op basis van het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2018.

Actielijn 3. Samenwerking, monitoring en onderzoek

1. Vooruitlopend op de mogelijke komst van het edelhert gaan we de komende twee jaar plannen uitwerken om in de toekomst landbouwschade en verkeersongevallen te voorkomen. Afstemming vindt plaats met Mobiliteit m.b.t. verkeersveiligheidsmaatregelen.
2. In het kader van Hart van de Heuvelrug wordt er een natuurscan uitgevoerd om in beeld te krijgen wat de natuurmaatregelen hebben opgeleverd en of er nog aanvullende natuurmaatregelen nodig zijn.
3. Bij de jaarlijks natuurmonitoring die de provincie per deelgebied uitvoert, wordt het functioneren van de aanwezig faunavoorzieningen en staat van onderhoud in dat deelgebied meegenomen.
4. Continuering van de opdracht aan de Stichting Valwild voor het afhandelen en registreren van aanrijdingen met dieren. In opdracht van de provincie continueert de Stichting Valwild de afhandeling van aanrijdingen met grotere diersoorten, zoals de das, vos en ree. Ook houdt zij statistieken bij van het aantal faunaslachtoffers in het verkeer en de locaties waar de aanrijdingen plaatsvinden. Dat geeft inzicht om het probleem van wildaanrijdingen proactief aan te pakken.
5. Continuering van het reguliere halfjaarlijkse natuuroverleg met Rijkswaterstaat, ProRail, Reewildbeheercommissies, gemeenten, (natuur) terreinbeheerders en andere partijen over ontsnippering en oversteekbaarheid wegen. Het levert inzichten en basisinformatie op die bruikbaar is bij de planning en technische uitvoering van projecten.
6. Continuering van de begeleiding van het Sporenonderzoek Reeën bij de N416 door Team Nel.
7. Er is discussie over de effectiviteit van wildspiegels. De provincie werkt mee aan een landelijk onderzoek in dit kader. De resultaten daarvan worden afgewacht. Besluitvorming over continuering van het plaatsen van wildspiegels vindt plaats als de onderzoeken naar verwachting in 2022 zijn afgerond.

Beoogd resultaat in 2021

- N226 reeënkerende rasters en wildwaarschuwingssysteem
- N227 - A28 reeënkerende rasters.
- Realisatie van kleine faunatunnels bij de N212, N226 en de N237.
- Advies over faunapassages bij de trajectstudies voor de N233 en de N484 is gereed.
- Advies voor ontsnippering van trajecten N-wegen op de Utrechtse Heuvelrug is gereed.
- Extra wildspiegels gerealiseerd.
- Tijdelijke waarschuwingsborden zijn geplaatst en na afloop van de periode verwijderd.
- Sporenonderzoek bij de N416 wordt vervolgd.
- Statistieken van de Stichting Valwild over dierlijke slachtoffers zijn beschikbaar.

3.0 Financiën

Mobiliteitsprogramma Oversteekbaarheid fauna

Begroting totaal 2021 – 2023 (in € *1000)	Oversteekbaarheid fauna	
Restant 2020	50	
Oversteekbaarheid fauna 2021 – 2023, kasritme 150 per jaar.	450	
Totaal 2021- 2023		500
Reserve 2024-2028 5 x 150	750	

Programmering 2021 – 2023 Mobiliteitsprogramma Oversteekbaarheid fauna, Ontsnippering natuur

Voor de periode 2021 – 2023 is jaarlijks € 150.000,00 beschikbaar voor uitvoering. Het kasritme van €150.000,- per jaar is bepalend voor het jaar van uitvoering.

Voorlopige planning kansrijke projecten 2021 – 2023. De uitwerking van knelpunten op de Utrechtse Heuvelrug kan van invloed zijn op de prioritering van projecten.

	2020	2021	2022	2023	Totaal
Begroting (bedragen in €*1.000, excl. BTW)					
Uitwerking resterende knelpunten Utrechtse Heuvelrug	40				40
Monitoring	10	10	10	10	40
N226 hm 53.0 – 55.4 Reeënkerend raster met Wildwaarschuwingssysteem		140			140
N227 hm 0.4 - 5.0 Reeënkerend raster			140		140
Kleine maatregelen Trajectaanpak wegen				140	140
	50	150	150	150	500

Financiering van grotere ontsnipperingsmaatregelen N-wegen

De verwachting is dat bij de uitwerking van de resterende knelpunten aan de N-wegen op de Utrechtse heuvelrug ook voorstellen op tafel komen die financieel niet passen in het beschikbare budget Oversteekbaarheid fauna 2021 -2023. Het gaat daarbij met name om de N234 Bilthoven - Soest de omgeving van het landgoed Pijnenburg en de N413 Soesterhoogt verbinding Vlasakkers – Vliegbasis Soesterberg.

De ecoducten die de afgelopen jaren zijn gebouwd bij de provinciale N-wegen zijn gefinancierd uit het budget 'Reserve ecoducten'. Daarvan resteert nog een bedrag van 1.4 miljoen. In de kaderbrief is aangegeven dat het beschikbare budget 'reserve ecoducten' wordt opgeheven. Dat wordt geformaliseerd in de begroting van 2021. Op de kostenplaats is hiervoor een structureel kapitaallasten budget toegevoegd in de begroting 2021 -2024. Na de uitwerking van de resterende knelpunten volgt er aparte besluitvorming over het beschikbaar stellen van deze financiële middelen.

4.0 Personele inzet 2021 – 2023

Personele inzet in fte (personeelssterkte) uren	2021	2022	2023
Ambtelijk opdrachtgever	20	20	20
Opdrachtnemer Mobiliteit	80	80	80
Opdrachtnemer LLO	120	120	120
Projectleider wegen Oversteekbaarheid fauna	300	300	300
Ondersteuning div.	50	50	50
Wegenbeheer	50	50	50
Opdrachtnemer LLO ecoduct N226 voorbereiding	150	150	
Projectleider Wegen ecoduct N226 uitvoering		150	150
Totaal	0.4 fte 770	0.5 fte 920	0.4 fte 770

Uitwerking resterende knelpunten Heuvelrug 2021 - 2022

In de bijlage Programma Oversteekbaarheid fauna groslijst projecten september 2020 is een voorlopig overzicht opgenomen van trajecten op de Utrechtse Heuvelrug die in 2020- 2021 verder uitgewerkt worden naar concrete maatregelen en kostenoverzicht.